

fra Folk, som ere nærmere kendte med Provinsforholdene.

Ændringsforslagene Nr. 5, 6 og 7 høre sammen og ere stillede af *et andet Flertal* (Hey, P. G. C. Jensen, Johnsen, Holger Petersen og Scheel). De gaa ud paa, at *kun den ene* af Bankens 4 eller 5 Direktører skal udnævnes af Kongen, medens Regeringsforslaget vil have 2 Direktører udnævnte af Kongen. For Tiden har Regeringen kun Ret til at besætte *een* Direktørpost. Til Begrundelse af Forlangendet om at udnævne 2 er det anført, at Staten vil faa stor Interesse i Bankens fremtidige Udvikling, og at Staten yder Banken en stor Begunstigelse ved hele Lovforslaget. Ganske vist vil Staten have Interesse i, at Banken har god Fortjeneste, eftersom der — foruden den faste aarlige Afgift af 750,000 Kr. — skal tilfalde Staten $\frac{1}{4}$ af Overskuddet, efter at Aktionærerne have faaet 6 pCt. For de 750,000 Kr.s Skyld kan det dog umuligt have nogen Interesse for Staten at være stærkt repræsenteret i Direktionen, idet dette betydelige Beløb skal udredes *forlods* af Bankens Fortjeneste, forinden Aktionærerne faa noget som helst Udbytte, og Udsigten til, at Staten kan faa et ringe Tillæg til den faste Afgift, efter at Aktionærerne have oppebaaret 6 pCt., kan ej heller paaberaabes som Grund til at give Staten Ret til at udnævne 2 Direktører. Hvad dernæst den „store Begunstigelse“ angaar, som Lovforslaget yder Banken, maa det erindres, at Banken saa langt fra faar denne gratis, at den jo netop nu skal betale en stor aarlig Sum for Seddel-Udstedelsesretten. Forholdet er desuden det, at Staten ikke løber nogen som helst Risiko for at lide Kapitaltab og intet som helst garanterer overfor Bankens Kreditorer — i begge Henseender i Modsætning til Bankens Aktionærer. — Naar Flertallet modsætter sig, at Regeringen udnævner 2 Direktører, er det først og fremmest af principielle Grunde, nemlig dels, fordi det strider mod den Grundsætning, der ellers har saa høj Kurs hos alle Partier, nemlig ikke at gøre unødvendige Indgreb i det

økonomiske Selvstyre, dels, at det saa langt fra kan anses for rigtigt at give Staten stor Indflydelse paa den hidtil væsentligt af Statsmagten uafhængige Nationalbank, at dette tværtimod er i bestemt Strid med, hvad den gældende Oktroj i dens § 1 udtrykkeligt lover og hjemler, idet det deri — efter en Erklæring om, at „Nationalbanken i København skal anses som et *privat Interessentskab*“ — hedder:

„Vi give derhos, for Os og Vore Efterfølgere i Regeringen det kongelige Til-sagn, at ingen Befaling fra Os eller Dem skal nogen Sinde *middelbart eller umiddelbart* indvirke i Bankens alene ved dens Oktroj og Reglement lovbundne Bestyrelse.“

Hertil kommer, at det, hvorpaa der fra Statens Side ligger Vægt, er, at der paa nært Hold føres Tilsyn med Overholdelse af Oktrojen, navnlig i Henseende til, at Seddel-Udstedelsesretten ikke overskrides; men dette Tilsyn er nu i 89 Aar fuldkommen effektivt ført dels ved den kongevalgte Direktør, dels ved den kongelige Bankkommissær, og der ses ingen Grund til at antage, at et saaledes ordnet Tilsyn i Fremtiden skulde være utilstrækkeligt.

Naar Ministeren har henvist til den tyske Rigsbank og udtalt, at Staten udnævner *alle* Direktørerne i denne — hvad der er ganske rigtigt —, maa det bemærkes, at der er en *Væsensforskel* mellem Nationalbanken og den tyske Rigsbank, hvilken sidste lovmæssigt staar „*under Tilsyn og Ledelse af Riget*“, (se Bankgesetz 14. Marts 1875 § 12: „unter Aufsicht und *Leitung* des Reiches“), og i Virkeligheden ledes af den tyske *Rigskansler*, ligesom dens Regnskaber ere underkastede det tyske Riges Revisionsdepartement. Rigsbankens Bestyrelse skal følge Rigskanslerens Forskrifter og Anvisninger, og Direktørerne vælges paa Forslag af Forbundsraadet af Rigskansleren. Det er altsaa i Virkeligheden en *Statsbank* (Rigsbank), medens Nationalbanken ifølge Oktrojens § 1 er et „*privat Interessentskab*“. Man kan altsaa ikke drage nogen Sammenligning mellem de to Institutter; thi National-